

DISSERTATIO ENTOMOLOGICA,
INSECTA FENNICA.

ENUMERANS,

CUJUS PARTICULÆ DECIMÆ OCTAVÆ
CONTINUATIONEM,

CONS. AMPL. FACULT. PHILOS. ABOËNSIS,

PRÆSIDE

CAROLO REGINALDO SAHLBERG,

*Phil. & Med. Doct. Oecon. & Hist. Natur. Prof.
Publ. & Ord. Collegii Imp. Med. Assess. Ord. Imp.
de S. Wolodimiro in quart. Class. Equ. Societ. Imp.
Nat. Studios. Moscov. Societt. Nat. Scrut. Lips. &
Physiogr. Lund. nec non Soc. Imp. Oecon.
Fenn. Membro,*

PRO LAUREA

PUBLICÆ PROPONIT DISQUISITIONE

ALEXANDER VON NORDTMAN;

Stip. Publ. Nob. Wiburg.

In Auditorio Philos. die VI Julii 1827.

h. a. m. s.

ABOÆ, Typis FRENGKELLIORUM.

Duft. Faun. Austr. l. c. var. β.

Habitat sub muscis & cortice arborum, in Fennia Australi, minus frequens; in Insula Runsa imprimis capta.

10. L. Sigma: oblonga pallida, capite nigro, thorace quadrato rufo, elytris substriatis, sutura fasciaque postica dentata fuscis. Long. $1\frac{2}{3}$ lin.

*Dromius Sigma. Dej. Spec. Coleopt. 1.
235. 3.*

Lebia fasciata. Dufit. Faun. Austr. 2. 255. 24.

Familia XVI. Staphylinii. Latr. Microptera. Grav.

Palpi quatuor inæquales. Maxilla plerumque apice bifida, lacinia exteriore longiore palpi-formi. Corpus plerisque elongatum angustum. Elytra dimidiata.

ANTHOPHAGUS.

Palpi filiformes, articulo ultimo subacuminato. Mandibula arcuata, apice bifida. Maxilla membranacea bifida, lacinia exteriore majore palpi-formi. Ligula elongata bifida, laciniis divaricatis acuminatis. Antennæ filiformes, corpore longiores. Corpus oblongum subdepressum. Thorax cordatus, tenue marginatus. Elytra

thorace latiora & multo longiora. Abdomen planum, ano acuto.

1. **A. caraboides:** rufo-testaceus glaber, crebre punctatus, elytris pedibusque pallidioribus, capite abdominisque apice nigro-piceis. Long. $1\frac{1}{2}$ lin.

Grav. Micr. 120. 1.

*Staphylinus caraboides. Linn. Faun. Svec. 854.
Payk. Faun. Svec. 3. 386. 25.*

Var. b. Capite rufo-ferrugineo, abdominis apice parum infuscato.

Gyll. Ins. Svec. 2. 192. 1. var. b.

Var. c. Dimidio major, saturatius rufo-ferrugineus, capite concolore, abdomine postice non-nihil infuscato.

Gyll. Ins. Svec. 1. c. var. c.

A. testaceus. Grav. Micr. 121. 2.

Var. d. Magnitudine var. c; capite abdominisque apice nigro-piceis.

Gyll. Ins. Svec. 1. c. var. d.

Var. e. Thoracis disco infuscato, nigro-piceo.

Gyll. Ins. Sver. 1. c. var. e.

Habitat in foliis arborum & fruticum, atque sub lapidibus foliisque deciduis, haud infrequens.

2. **A. alpinus:** nigro-piceus glaber, thorace latiori postice parum angustato, parce obsolete punctulato, antennarum basi, thoracis limbo, elytris pedibusque testaceis. Long. $1\frac{1}{3}$ lin.

Grav. Micr. 188. 2.

Staphylinus alpinus. Fabr. Eleut. 2. 598. 43.

Payk. Faun. Svec. 3. 387. 27.

Var. b. Antennis totis, capite thoraceque rufo-testaceis.

Gyll. Ins. Svec. 2. 194. 2. var. b.

Habitat in arboribus & fruticibus passim.

3. A. *Lapponicus*: nigro-piceus glaber, thorace subquadrato, postice angustato, crebre punctato, antennarum basi, elytris pedibusque testaceis. Long. $1\frac{1}{3}$ lin.

Unicum specimen in Lapponia legit *D. Heikel*; alterum a *D. Fellman* itidem e Lapponia missum in Museo *D. Mannerheim* assertatur.

Descr. Magnitudo & statura præcedentis, a quo differt thorace toto nigro, paullo longiori & crebrius profundiusque punctato. Caput porrectum rotundatum nigrum depresso parce & obsolete punctatum, foveis duabus oblongis in fronte inter oculos. Os & palpi rufo-testacea. Antennæ dimidio corpore longiores, a basi ad medium fere testacea, extrorsum fuscae. Thorax subquadratus, longitudine parum latior, antice truncatus, angulis deflexis rotundatis, lateribus tenue marginatus, posterius angustatus, basi truncatus, angulis subrectis, supra modice convexus, crebre & sat profunde punctatus, nigro-piceus, summo margine anguste piceo, in medio dorsi foveolæ duæ oblongæ valde obsolete, inter quas plaga lœvis appetet. Elytra abdomen & pedes ut in *A. alpino*. Thorax subtus piceo-ferrugineus.

4. A. *mandibularis*: nigro-piceus, glaber, ore antennarum basi, elytris pedibusque testaceis, capite thorace latiore, mandibulis magnis validis. Long. $1\frac{1}{3}$ lin.

Gyll. Ins. Svec. P. 4. add.

Var. b. Thorace rufo-testaceo.

Habitat in Lapponia. *D. Prytz & Heikel.*

5. *A. plagiatus*: niger pubescens, crebre punctatus, thorace cordato, antennis pedibusque fusco-testaceis, elytris plaga discoidali longitudinali rufescenti, fronte profunde impressa. Long. $1\frac{3}{4}$ lin.

Grav. Micropt. 123. 5.

Staphylinus plagiatus. Fabr. Eleut. 2. 597. 42.

Payk. Faun. Svec. 3. 387. 26.

Var. b. Plaga elytrorum valde obsoleta vel nulla.

Gyll. Ins. Svec. 2. 195. 3. var. b.

Habitat ad littora maris & lacuum, sub lapidis, minus frequens.

6. *A. obscurus*: nigro-fuscus pubescens, crebre punctulatus, antennis pedibusque fusco-testaceis, thorace cordato, fronte integra. Long. $1\frac{1}{2}$ lin.

Grav. Micropt. 122. 4.

Staphylinus obscurus. Payk. Faun. Svec. 3. 388. 28.

Var. b. Elytris fuscis, pedibus pallide testaceis.

Gyll. Ins. Svec. 2. 196. 4. var. b. Grav. Micropt. l. c. var. 3.

Var. c. Elytris, præsertim posterius, pedibusque testaceis.

Gyll. Ins. Svec. l. c. var. c. Grav. Micropt.
l. c. var. 2.

Var. d. Fusco-testaceus totus, abdomine solum obscuriore.

Gyll. Ins. Svec. l. c. var. d.

Habitat sub lapidibus, locis humidis, minus frequens.

OMALIUM.

Palpi & Maxillæ ut in Anthophago. Mandibula arcuata cornea, apice integra. Ligula brevis coriacea integra. Antennæ extrorsum crassiores. Thorax transversus, late marginatus.

Sect. 1. Corpore breviore ovato, elytris thorace multo longioribus, maximam abdominis partem tegentibus.

1. *O. boreale*: nigro-piceum nitidum, antennarum filiformium basi pedibusque testaceis, thorace parce punctato, lateribus rotundato, postice subangustato, elytris rude punctato-substriatis. Long. $1\frac{1}{2}$ lin.

Gyll. Ins. Svec. 2. 198. 1.

Staphylinus borealis, mas, Payk. *Faun. Svec.* 3. 411. 57.

Habitat in Lapponia. *D. Kolström.*

2. *O. consimile*: nigro-piceum nitidum, antennis pedibusque ferrugineis, thorace valde conve-

xo lateribus rotundato, postice subangustato capiteque creberrime punctatis. Long. $1\frac{3}{4}$ lin.

Gyll. Ins. Svec. 2. 199. 2.

Staphylinus borealis, femina. Payk. Faun. Svec. 3. 411. 57.

Habitat sub lapidibus rarius.

3. *O. quadratum*: oblongum nigrum, antennarum basi, thoracis limbo, elytrorum marginibus & apice ferrugineo-pallidis, thorace subquadrato, minus convexo, parcus punctato, elytris rude punctato-substriatis. Long. $1\frac{3}{4}$ lin.

Gyll. Ins. Svec. P. 4. add.

Var. b. antennis totis elytrisque piceo-ferrugineis.

Habitat sub lapidibus, Aboæ, rarius. *D. Sahlberg, Filius.*

4. *O. assimile*: flavo-testaceum nitidum, pedibus pallidis, thorace transverso crebre punctato, postice subangulato, lateribus æqualiter rotundato. Long. $1\frac{1}{2}$ lin.

Gyll. Ins. Svec. 2. 202. 4.

Staphylinus assimilis. Payk. Faun. Svec. 3. 409. 53.

Habitat sub lapidibus foliisque deciduis rarius; ad Willnäs *D. Mannerheim*; in Yläne, ipse.

5. *O. tectum*: nigrum nitidum, subtiliter punctulatum, thoracis obsolete canaliculati margini-

bus, antennarum basi, elytris amplis pedibusque obscure testaceis. Long. $1\frac{1}{4}$ lin.

Grav. Monogr. Mitr. 213. 19.

Staphylinus tectus. Payk. Faun. Svec. 3. 411. 56.

Habitat in fungis & in succo arborum, passim sat frequens.

6. *O. Ranunculi*: nigrum obscurum creberrime punctulatum, antennarum basi pedibusque testaceis, elytris amplis fusco-testaceis, thorace postice angulato. Long. $\frac{3}{4}$ lin.

Mas: Elytris truncatis, abdome brevioribus.

Femina: Elytris apice interiore acuminatis, appendiculatis, abdomen fere totum tegentibus.

Grav. Micr. 118. 11.

Silpha minuta. Schönh. Synon. 2. 132. 27.

Var. b. Elytris pallidis.

Habitat in floribus frequens.

7. *O. brachypterum*: nigrum subpubescens, antennis clavatis nigris, articulo primo, palpis pedibusque rufo-testaceis, thorace brevissimo lævi. Long. $\frac{2}{3}$ lin.

Gyll. Ins., Svec. 2. 207. 9. Dej. Catal. Coleopt. p. 26.

Cateretes brachypterus. Gyll. Ins. Svec. 1. 257. 6.

Var. b. corpore ferrugineo, antennis pedibusque pallidioribus.

Gyll. Ins. Svec. 2. 207. 9. var. b.

Habitat in fungis, passim sat frequens.

Obs. E Generē CATERETE, cui, praeunte Nobilissimo D.
Gyllenhal, illam p. 84 inserui, delenda est hæc species.

8. *O. macropterus*: nigrum subpubescens, antennis clavatis fuscis, basi pedibusque rufo-testaceis, palpis fuscis, thorace levissimo subpunktato. Long. $\frac{2}{3}$ lin.

Grav. Monogr. Micr. 215. 21.

Dermestes brachypterus. Panz. Faun. p. 10.

Habitat apud nos rarissime. *D. Wasastjerna,*

9. *O. deppressum*: nigrum obscurum deppressum confertissime punctatum, pedibus ferrugineis, thorace profunde canaliculato, angulis posticis emarginatis. Long. $\frac{3}{4}$ lin.

Gyll. Ins. Svec. 2. 210. II.

Staphylinus deppressus. Payk. Faun. Svec. 3.
412. 58.

Var. b. *Elytris fusco-testaceis.*

Gyll. Ins. Svec. 3. add. 699. II. var. b.

Var. c. Antennarum basi pedibusque rufo-testaceis, thorace, elytris corporeaque rufo-piceis.

Gyll. Ins. Svec. 3. add. 699. II. var. c.

Habitat in stercore bovino, fungis & succo destillante Betulæ albæ, passim.

10. *O. staphylinoides*: nigrum subnitidum, antennis capitatis, inferne pedibusque rufo-testa-